

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre — — 20 K. — f.
Hat óra — — 10 K. — f.
Három óra — — 5 K. — f.
Egyes számok ára 40 fillér.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként — 4 fillér.
Nyilttér közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk székítettésben levő hird. irodák arengedményben részesülnek.

A közíratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KÉRSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRSÁK:

FRANK ANTAL, JAROSS FERENC

A hirdetések, előfizetések s a reklámok a kiadói hivatalba kérjük utasítani.

ALAPKIADÓJA NYITRAI és TÁRSA r. t.

Hadifoglyaink.

Tíz hónap mult el a forradalom óta s hadifoglyaink még mindig orosz vagy olasz hadifogságban sanylódnak. A pozsonyi, sőt a prágai lapokban is azt olvastam s olvasom már vagy fél esztendője, hogy a hadifoglyok hazahozatalára alakult bizottság tanácskozik és tanácskozik, hogy célját, a hadifoglyok mielőbbi hazabocsajtságát lehetőleg keresztül vigye. Csak annyival jutott ma is előbbre kitűzött céljához, hogy egy albizottság utazott Szibériába a hadifoglyok ügyében.

A hadifoglyok ügyében immár nekünk, a közönségnek is szót kell emelnünk, mert azt tapasztaljuk, hogy jelenleg senki sem törődik a hadifoglyok ügyével. Szerény nézetünk szerint ez a kérdés van olyan fontos ügy, mint az ujonnan alakult országok bármely ügye s másodsor ahhoz csak hozzáértő s energikus férfiú kell s három hó leforgása alatt az utolsó orosz vagy olasz hadifogly is itthon van. Csak másként kellett volna kezelni az egész ügyet.

Mindenekelőtt rámutatunk arra, hogy a közhatalóságoknál semmiféle fogoly-lista nem vezetettik. Hogy egy városból vagy egy járásból ki hiányzik, azt sem a város, sem a járás tisztviselői nem tudják. E nélkül pedig minden intézkedés csak fél munka, mely lehet, hogy sikerre vezet, de lehetséges, hogy még nagyobb zavart fog előidézni a szállítás és keresés alkalmával. Ennek elejét lehetett volna venni azért, amely intézkedést még ma is sürögösen meg lehetne csinálni, hogy minden község, minden város polgársága felhívandó arra, hogy hadifogságba esett hozzátartozóját vagy eltűnt családtagját, csapattestének számát, utolsó tábori postáját vagy internálási helyét, a szükséges anyakönyvi kivonatokkal együtt, a községi jegyzői vagy a városi nyilván tartási hivatalokba bejelentenek, ezek a jegyzékek egy példányát a zsupáni hivatalok útján a központi kormányhatósághoz felterjesztenék s ez azután saját hatáskörében a külügyi képviselőt igénybevételeivel intézkednék a foglyok gyors megkeresése és hazaszállítása iránt. Így az entente-hatalmak segítségével a hadifoglyokat helyenként csoportosítani s turnusonként hazaszállítani lehetne.*) Elképzelhető, hogy mily

*) Ezt már a hatóságok megtették. (Censor).

lelkiállapotban lehetnek hadifoglyaink, kik a világháború betejzése óta már tíz hónapon át hiába várták a szabadulást. Nem hihetjük, hogy alapos indoka lehetne a kormányának a foglyok hazaszállítást késleltetni, mert hiszen ezek a mi gyermekeink s azok maradnak akkor is, ha az ország területén belül akármilyen változások lesznek. Ezek ennek az országnak szülőttei, ez a föld volt a nevelő édesanyjuk, így erejükkel annak felvirágzását és jólétét szolgálták, ez a föld tehát tartozik nekik kényeret és otthont adni. Ide, haza akarnak jönni, folytatni felbehagyott békés foglalkozásukat, amely egyuttal az államra is csak haszon, mert annyival több munkáskezet és adófizető polgárt fog kapni. Az állam érdeke tehát az, hogy a hadifoglyok hazaszállítása mielőbb megkezdődjék és befejeztessék.

És most elértem rövid felszólalásom tulajdonképeni céljára. Jeles politikusoktól, kiváló közigazgatási szakemberektől hallottam olyan nyilatkozatot, amit különben a pozsonyi lapok eleget hangsúlyoztak, hogy az új államban nincs elég ember a hivatalnoki kar számára és így a Slovensko területén üresen maradt helyeket másokkal kellett betölteni. Hát igenis a régi közigazgatásnak megszámíthatatlan tagja van hadifogságban, fő- és szakiskolákat végzett ifjuságunk egy tekintélyes része áztatja még könnyeivel száraz kényeret. Az üresen maradt helyek fenntartására senki sem gondol, a pályára készülő ifjuság részére megfelelő alkalmaztatás sehol sincs fenntartva. Hanem e helyett minden helyet betölteni iparkodnak azokkal, akik kéznél vannak, vagy még inkább akik a központi kormánynál ismeretesebbek s így akik haza jönnek hoppon maradnak. A Slovensko területén elsősorban az idevaló ifjuságot és hivatalnoki kart kell alkalmazni, aki arra alkalmas. Hlínka maga is azt sürgeti, hogy Slovensko teljes autonómiaja kiépíttessék. A Slovensko ezt csak akkor fogja elérni, ha minden fiának, hű polgárának megfelelő elhelyezkedést biztosít az új államban.

Szükséges tehát, hogy hadifogly fiaink és polgáraink minél előbb itthon legyenek. Hadd vehessük számba, ki alkalmas régi hivatalának betöltésére, s ki hajlandó az új államban állást vállalni, ha megfelelő kvalifikációja és nyelv-

ismerete van. Első sorban minden állást a mi saját polgáraink részére kell fenntartanunk, mert viszont mi nem küldhetjük a mi gyermekeinket idegen földre kényeret és állást keresni.

Hadd jöjjenek haza a foglyok. Hiszen nincs egyetlen város, egyetlen község, ahonét ne hiányoznának tömegesen a katonák. Sőt sajnós, épen a polgárság intelligensebb része az, amely még mindig Olaszföldön vagy Szibériában van hadifogságban. Ezek állását meg kell hagyni, ezeknek ha haza jönnek kényeret kell adni, mert ezek megtudják állni helyüket s nem egy országos, sőt európai hírű szakteknély is van közöttük, kik a modern kultúra nagyobb dicsőségére ma parlagon hevertetni kénytelenek hatalmas szellemi tőkájukat.

Vegye az ország városi és járási hatósága kezébe az ügyet. Irassák rövidesen össze a távollevő hadifoglyokat, fogják látni, hogy ezekből telik bőven minden hivatal számára alkalmas munkaerő. Tegyenek annak alapján előterjesztést a kormányának, hogy hazaszállítást sürögösen megtörténjék, de addig is tartassék fenn számukra régi állásuk s az üresen maradt helyek betöltésénél is elsősorban a slovenskói illetőségű hadifoglyokra számítsanak, Országos érdek fűződik ehhez, mert csak így fog létrejönni igazságos, csendes munkában folyó béke, mely a jólét és műveltség tárházát fogja megnyitni lakosai számára.

A világ-eseményekből.

Az antánt felhívást intézett a román kormányhoz, hogy nyújtson be pontos jegyzéket az 1918 november óta Magyarországon lefoglalt anyagokról és ebből csak azt tarthatja meg, amit bebizonyítottlag Romániából hurcoltak el. — Budapestről azt jelentik a lapok, hogy Garami szocialistavezér az újabb politikai változás után elhatározta, hogy Svájeba utazik. — A párisi „Temps” azt a hirt közli, hogy József főherceg tavirot küldött Ferdinand román királynak, amelyben köszönetet mond neki azért, hogy a magyarországi bolsevik uralomnak az átalakulással véget vetett. — A párisi konferencia elhatározta, hogy az okkupációs hadsereget külön parancsnokságnak rendeli alá, amely Budapesten lesz és négy antant-táborból lesz összeállítva.

A „Mittagspost” szerint egy angol pénzkonzorcium tárgyalásokat folytat a dunai gőzhajós társasággal, teljes hajóparkjuk, kikötők és rakodó helyeik megvetele ügyében s azzal az angolok monopolizálni akarják a dunai hajózást. Hír szerint Olaszország is rokonszenvez ezen tervvel. — A „Neue freie Presse” jelenti Budapestről, hogy a

Friedrich-kormány továbbra is követeli, hogy az Ausztriában internált volt bolsevik minisztereket a legrövidebb időn belül kiszolgáltatassák Budapestnek. Budapestben a keresztény-socialista párt helyiségeiben a kez-
28-án megalakult a párt protestáns csoportja, amely állást foglalt az összes keresztény pártoknak egy keresztény socialista pártban való egyesülése mellett. — József kir herceg állítólag kórháza készül Magyarországon.

A románok lefegyverezik és internálják Budapestben a magyar tiszteket. — A magyar kormány Nyugatmagyarországon népszavazást rendez. — Bécsi hírek szerint az osztrák békekonferenciára vonatkozó tárgyalások késedelme a magyarországi bonyodalmakban leli magyarázatát — Temesvár magyar és német lakossága napról-napra erősebben nyilvánuló módon tiltakozik a román megszállás ellen. Különösen a németek remélik, hogy Temesvár nem lesz a románoké.

A Bécsben megjelenő „Mittagspost“ szerint Kún Béla és a többi magyar bolsevista miniszter új bolsevista forradalmat készítene elő Budapestben és a bécsi magyar követség volt kommunista hivatalnokainak segítségével előkészületeket tesznek erre. Az új bolsevista forradalmat Budapestben a románoknak a városból való kivonulása után akarják megcsinálni. — Tisza István gróf sógora, Radvánszky Béla báró gyilkosságára való bujtogatás és gyilkosságban való részvétel miatt bűnvádi fejtelenést tett Károlyi Mihály gróf ellen, mivel Tisza meggyilkol-
tatása után azzal a megokolással, hogy politikai okról van szó, megtagadta a vizsgálat megejtését. — Tisza István gyilkosai között részvételüket nevezik meg Budapestben Csesz-nyék Imrét, a katona tanács első elnökét, Pogány József volt népbiztost és Kéri Pál újságíró.

Szeptember 2-án nyújtották át Ausztriának a békeszerződést, melyre öt nap alatt ma vasárnapig kell változólnia.

Zoch Samu pozsonyi zsupán lemondását a kormány elfogadta. Budapestben keresztény Magyarország egyesült párta néven egy blok alakult, melyben a nemzeti párt, a keresztény-socialista párt, a parasztpárt és a kis gazdák párta fuzionált.

Németország az entente-től történt meg-
állapodás szerint oly mennyiséget fog szállítani, mely évi 20 millió tonna szállítá-
sának felel meg.

Az Excelsior szerint Fiuméből ütköző államot létesítenek élén öt tagu kormány-
tanácsal, melynek 2 tagja olasz, két tagja dalszlav és egy fiumei lesz. Zára szabad város lesz.

A szövetségesek Magyarországot illetőleg még nem döntöttek

JAROSS FERENC 1852-1919.

Szinte hihetetlennek látszó hír szólna be városunk szerdán, szept 3-án, kora reggel, hogy Jaross Ferenc ny. elemi iskolai igazgató, lapunk főmunkatársa, az újdonsági rovat szerkesztője, öngyilkos lett. A hír, fájdalom, igaznak bizonyult, mert a mi kedves, örökké derűs, jókedélyű, öreg Ferko barátunkat néma ajakkal, lezart szemekkel, csak holtan látuk viszont. Előtte való este még több barátjával beszélgetett, de sem ezeknek, sem családjának nem árulta el szándékát. Szerdán reggel igen korán felkelt s hazulról eltávozott. Felesége, a ki utána csakhamar felkelt, az asztalon egy cédulát talált, melyre ezt írta: Az iskolában keresetek — A család mindjárt rosszat sejtett, mert soha nem szokott így eltávozni, még kevésbé írni; utána mentek s a r. k. elemi iskola igazgatói szobájában holtan találták. Ő, aki soha sem katona, sem vadász ember nem volt, egyetlen halántékára irányított lővéssel pillanat alatt kioltotta életét.

Elhatározását mással, mint pillanatnyi elmebáborodással indokolni nem tudjuk. Hiszen vonásai a koporsóban is oly szelidek, oly nyugodtak voltak, mintha csak aludt volna, mintha az örökké munkában élő, szerény, puritán jellemű férfiúnak akár ott lebegett volna utolsó üdvözlése, mellyel

megvált szerető, gyöngéd családjától, kar-
társaitól, barátaitól, tőlünk, kik vele évtize dek óta együtt dolgoztunk.

Léva város szülötte s annak holtáig hű fia volt. A nép gyermeke volt s a népet szerette holtáig. Népszerűségénél csak szorgalma és becsületessége volt nagyobb. A tanítói pályára készült s már 1870. évben Lévan működött mint tanító Szakadatlan 42 évi tanítókodás után 1912. évben ment nyugalmába, amikor is, a Barsmegeyi ált. tanítóegyesület a Lévan megalakított Tanítók Házának gondnokává választotta. — Hű sáfárja volt a reá bizottaknak.

De ezenkívül csakhamar számottevő tényező lett Léva város társadalmi életében, amelynek felvirágzására szentelte minden szabad idejét. Résztvett az egykor messze földön híres lévai dalárda megalapításában, amelynek Hliva Jánossal együtt híres basszista tája volt a jótékonyelű mükedvelő elő-
adásoknak paratlanul ügyes rendezője és kitünő szereplője volt, ki képes volt hétről-hétre játszani a színpadon. A lévai iparos olvasókör is alapítói közé számíthatta, mely érdemei elismerésül tiszteletbeli tagjává is választotta. Három évtizednél hosszabb ideig a Lévai Casino jegyzője, utóbb gondnoka és könyvtárosa egy személyben. — Ezenkívül több mint három évtizede működött lapunknál, hogy tollával is szolgálja városunk és vármegyénk ügyét. Tölat min dig a becsület és jószándék vezettek. Stílusa rövid, egyenes kijelentésekre szorítkozott. Olyan ember volt, ki mindig szolgálatára állott másnak, ha az a jót és igazat akarta. Ezért szerkesztőségünk is nagyra becsülte. Több ízben volt Léva város képviselőtestü-
letének választott tagja. Ebbeli minőségében egyetlen ülést sem mulasztott; a város és a tanügyi érdekekben szólalt fel nagy szakisme-
rettel és mély logikával

Nagy elfoglaltsága mellett az irodalom-
mal is szép sikerrel foglalkozott. Megírta a Lévai Casino 50 éves jubileuma alkalmával annak történetét. Számos distichona, humoreszke, tanulmánya jelent meg lapunk ha sábjain. A Reviczky-Társaság felolvasó esté-
lyein, melynek választmányi tagja volt, Reviczky Gyuláról írott emlékezőseivel bilincselte le a hallgatóság figyelmét.

Évtizedeken keresztül alparancsnoka volt a lévai tüzoltó-egyletnek, mely az ő idejében élte virágkorát. A főparancsnok Pazar Károlyal vezettek diadalra az egyesületet az országos versenyben.

Még nyugalmába vonulása után sem szünt meg dolgozni. Tagja maradt a Bars szerkesztőségének, melynek munkájából bőven kivette a részét. Emellett a városnál különböző bizottsági tisztségeket töltött be s mindenkor pontos és hasznavehető hű munkásnak bizonyult.

És a mi öt legkedvesebbé tette szemünkben, becsületes, jó hazafi volt. Hazaszeretete nem ismert határt Magyar ember volt tetőtől talpig, de megbecsült és szeretett mindenkit, nemzetiségére való tekintet nélkül, aki hűen és nemesen betöltötte hivatását.

Barátaihoz önfeláldozó hűséggel viseltetett. Mindig szolgálatkész, kedves jó barát volt, akit lehetetlen volt nem szeretni. A maga nézetét mindig alárendelte másénak, ha arról győződött meg, hogy az jobb volt.

Családját rajongással szerette. 1894. évben nősült. Később szánta el magát a házasságra, de családi élete annál boldogabb volt. A legmélyebb szeretettel és gyöngédséggel beszélt mindig szerető nejeréről, Ollik Matild urasszonyról és két gyermekéről Margitról és Feriről s igazán a legjobb s leggondosabb családapá volt.

Sok kedves apróságot jegyezhetnénk fel életéből, de a lap korlátolt terjedelme nem engedi. Alkalmilag majd egyet-mást elmondok, hiszen az hozzátartozik Léva város kronikájához. Ezért a városért élt és küzdött, ezért halt meg. Mint az iskola igazgatói szobájában, hol végzetes tetét elkövette, egy papírlapra oda írta: „Itt küzdöttem 42 évig, itt akartam meghalni“, — találoan jellemzik e szavak őt.

Lelki egyensulya megbillent. A jó Isten hamarabb hazahívta a becsületes munkában kifaradt jó kérészt. Mintha csak megpihenni tért volna a koporsó vonásai kísé-
mül-

tak s arca vissza nyerte a régi csendes mo-
solyt. Szerető, gyöngéd szivek virágokkal halmozták el a ravatalt, melyre a család ko-
szorúján kívül a Bars szerkesztőségének, a Lévai Casinónak stb. koszoruit helyezték. Temetésén ott volt a város apraja — nagya. Ott voltak tanítótársai, az irgalmas nővérek, a tanárok, a kegyestaniótrend, a Casino tagja, a Bars szerkesztősége a városi hivatal-
nokok és más köztisztviselők. Az egyházi szertartást Szakács Viktor végezte két kép-
lájával. Az egyházi szertartás után Tóth István lévai kantortanító bucsuzott a lévai tanítók nevében a boldogultól. Végül a róm. kath. templomi vegyeskar énekel megható gyász-
éneket. A temetőben a sirnál Véghe István, a barsmegeyi ált. tanító-egylet elnöke mondott nagyszerű búcsu-beszédet, az iparosok énekkara pedig könnyekig meginduló énekel bucsuzott tőle.

Gyászoló családjá a következő gyászje-
lentésben tudatja szeretett férjének elhunytát: özv. Jaross Ferencné szül. Ollik Matild, ugy a maga, mint gyermekei Margit és Ferenc, valamint az összes rokonság nevében fájda-
lómértől megtört szívvel tudatja felejtéhetetlen férje, illetve édes atyjuk, testvér, sógor és rokon Jaross Ferenc ny. r. kath. igazgató-
tanító és a barsmegeyi Tanítók Haza gond-
noka stb. élete 67., boldog házassága 26-ik évében, f. évi szeptember hó 3. á. n. reggel hirtelen történt elhunytát. Drága halottunk földi maradványait f. évi szeptember hó 4-én d. u. 5 órakor fogjuk a lévai r. k. sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 5-én reggel fel 8 órakor a plebánya templomban lesz a Mindenhatóknak bemutatva. Léva, 1919. szeptember hó 4-én. Áldás és béke hamvaira!

Exegit sibi monumentum aere perennius. . . . Et lux perpetua hecat ei. K. J.

JAROSS FERENC tanítótársam hamvainál

Édes Feri bátyám, te legszentebb ügynek

Nem érdemlejtett vitéz katondja!

Borús gondolatim most te rajtad fűgnek:

Mért, hogy így vártál föl a sir möhája?

Hisz' élet volt benned, kétfányi, mint másnak;

Erő és fűrgesség, kedv munkálni holtig?

Mért hogy a reménynek szines lobogója

Porba hull, s a „kérésű“ így hamar megoldit?

Vagy azért gondoltál hirtelen halátra,

Hogy a koporsódnál sok bánatunk éjjen?

Hogy mint esűggett madár üljünk száraz ágra?

Csillagot se lássunk sötét, hűvös éjben?

Barátom, a példád' csak jó szíved menti,

Mely nem bírta ki, lerokaszott terhét.

Ne félj, kétségűeső, nincsen itten senki,

Ki meg nem osztaná tört' lelked keservét.

És a milyen borús ez a tájék mostan

Szinte jól esik, hogy életédnek fýene,

Mint a nap sugára, nyilván vagy titkosan

Beszűrődik mélyen lelkünk belsejébe.

Mert nagyon, de nagyon sok volt, a mit tetél

Jót, nemest és szépet, de leginkább másnak.

És mégia a kenyer, mit naponta ettél

Keserű volt, társa sűrű könyhullásnak.

Hanem a szeretet, mely kebledben lakott,

Tanító völatod még fűztábbbá tette.

Azéd had jallott, hordván bánatodat,

Hisz' azed angyalként suhant el feletté.

A sok-féle tisztség, az a sok megbízás,

Az a hű barátság, az az erős jellem,

Barha mind oda van, s nincs is róla írás,

Mint ige és eszme küzd enyészet ellen.

És az árva család és e nemes község

Bűszke lesz, barátom, a te jó nevedre.

Nem kell buzdítni, hogy koszorúdat kössék,

Aldott lesz előltük kedvesűk hamvedre.

S a haza és egyház hű munkásút rejti

És emlékezetnek megörző helyébe.

Sáfűrját az Isten, óh, el nem felejtj;

Üdvöt ad a földi szenvedés fejébe.'

Hát, édes öregem, ha útad magadnak

Oly gyorsan nyitottál, menj és pihenj békén.

Lesz még, hogy könyeink örömtől fakadnak,

S Égnek áldása úl Árpád nemzedékén.

Te sok bús valóbul vetted ki a részed:

Az áldom csak édes és szelid maradjon.

Égi boldogságból nyerd el az egészét,

S kedves emlékedből kiki másnak adjon!

TÓTH ISTVÁN.

Különfélék.

— **A lévai főgimnázium** megújítására vonatkozólag a Turócszentmártonban megjelenő Náródnie Noviny közli, hogy a pozsonyi tanügyi referens intézkedése folytán Léván a reál-gimnázium I. osztályát mely tót nyelvű lesz, szeptember hó 15 én fogják megnyitni. A terv szerint meg kellett volna nyitni a II. osztálytól felfelé a paralel magyar osztályokat is, azonban ez némi halasztást szenved, mert kérdés, hogy a katonaság mikor fogja kiüríteni a főgimnázium épületét. Az I. osztályba előlegesen jelentkezni lehet az állami tanítóképző igazgatójánál.

— **Nyugalombavonulás.** Bathy Gyula garanváltali esperes-plebános hosszú évtizedeken át teljesített önfeloldozó lelkes munkáját, megvált plebánijától és nyugalomba vonult. Szeretünk és tisztelünk kísérő őt nyugalomba vonulásában s a jó Isten bizonyára még sok évet fog adni neki, hogy a nyugalmat zavartalanul élvezhesse. — (Svaid vikárius a plebánia administratorává Sjobár József kesztölezi lelkész nevezte ki, aki már több éven át Bars megyében is működött s az itteni viszonyokkal ismerős).

— **A zsupán fogadó órái.** A bars megyei zsupáni hivatal jelenti, hogy a munkatorlás miatt a további intézkedésig magán felek csak minden hétfőn és csütörtökön délelőtt 10—12 óra között fogadtanak. Mindenki tehát a kinek olyan ügye van, melynek elintézése személyes jelenlétet igényel, csak ezen időben nyerhetnek hivatalos felvilágosítást.

— **Tanítók szervezete.** A garanszentkereszti járás népiskoláinak tanítóit s tanítónőit a tót népiskolai tanítók szakszervezetébe mint tagok testületileg beléptek; egyuttal a gyűlésbe képviselőikül megválasztották Kozár András zsarnócai igazgatótanítót, Missik István újbányai igazgatótanítót és Buncsek Gusztáv garanszentkereszti főtanítót. Az állami tanítók azon határozattal, hogy a gyorssegélyt, amíg az a többi tanítóknak is ki nem lesz utalva, el nem fogadják és fel nem veszik, legújabbban a szentkereszti járás állami tanítóit is szolidaritást vállaltak.

— **Élelmezési bizottságok.** A Cseh-Szlovák Köztársasági kormányának a Szlovenszko részére rendelt felhatalmu minisztere rendeletet adott ki, amellyel a községi választmányok működését, mint katonai élelmezési segély kiosztó biztosokat beszűnteti és működésüket átteszi a főszozabirói hivataloknál és törvényhatóság városokban (Pozsony, Kassa, Komárom, Selmeczbanya) összeallítandó élelmezési bizottságokra. A rendezett tanácsú városok annak a főszozabirói hivatal élelmezési bizottságához tartoznak, amelynek területén fekszenek. A főszozabirói hivatalok mellett működő élelmezési bizottság a főszozabirói hivatal főnökeiből, a kerületi adóhivatal főnökeiből vagy helyetteseiből, a városnak községnek (önkormányzatnak) egy és a lakosságának két képviselőjéből áll.

— **Kirendelés.** A pozsonyi kormány dr. Tóth Sándor lévai ügyvédet, a lévai járásbírósg mellé rendelt ügyészei megbízottnak állandó helyetteseül nevezte ki.

— **Eskütvé.** Hoffmann Róbert, a lévai uradalom tőhői gazdaságának intézője, e hó 2-án vezette otírhöz Juhász Mariska urleányt, Juhász Bence tajnasári-uradalmi intéző kedves leányát.

— **Postai megbízás.** A lévai posta főnöke lapunk után felhívja a város közönségét, hogy mindazok, akik az 1919. évre szálló „Postai megbízás”-sal nem rendelkeznek, legkésőbb folyó hó 15-ig feltétlenül szerezzék be. Az erre szükséges nyomtatványok a hivatal főnökénél kaphatók.

— **A kamarai újraszervezése.** A Szlovenszko területén levő három kereskedelmi- és iparkamarát átszervezik oly módon, amint ez korábban a Cseh-Szlovák Köztársaság területén működő többi kamarával már meg is történt. Ezért a kamarák tagjainak eddigi megbízása megszűnt és később újonnan kinevezendő tagok fogják ezeknek a helyét betölteni.

— **Vasuti hír.** Az Ipolsyag—Balassagyarmat—Losonc közötti vasuti személy-, teher és gyorsaru forgalmat augusztus hó 25 én újból megújították. És pedig a 6754 sz. vegyes vonat kotlekedik II. és III. oszt. kocikkal, mely Ipolsyagról délután 6 óra 34 perckor indul s Losoncra éjjel 10 óra 13 perckor érkezik. Visszafelé a 6753. sz. vonat Losoncra reggel 4 óra 30 perckor indul és Ipolsyagra délelőtt 8 óra 30 perckor érkezik. E vonatoknak csatlakozása van a Lévara déli 12 óra 48 perckor érkező 813. sz. és Lévaráról 4 óra 37 perckor Csata felé induló 816 sz. vonathoz. Ezt a vonatot már rég nélkülöztük, üzembe léptetéséhez sok kereskedelmi érdek fűződik.

— **Eljegyzés.** Kohn Jenő lévai kereskedő eljegyezte Vild Jankát, Vild Ede nagysári kereskedő kedves leányát.

— **Rokkantak szemle-bizottsága.** A minisztérium rendeletet bocsátott ki, a melynek alapján állítandók össze a rokkantak szemle-bizottsági Vármegyénkben két ilyen bizottság fog működni: az egyik *Aranysmaróton*, a melyhez tartoznak az aranyosmaróti és verebélyi járasok, a másik *Léván*, a melyhez tartoznak a lévai és Hont-megyéből a báti járas, azonkívül Léva és Újbánya városok. A szentkereszti járas Zolyomhoz, az oszlányi járas pedig Nyitrahoz fog tartozni. A szemlére vonatkozó további értesítéseket annak idején közölni fogjuk.

— **Adóbevallási határidő meghosszabbítása.** A szlovák területek pénzügyi vezérigazgatóságának határozata értelmében az 1914—1919. évekre szóio adóbevallások kiegészítésére és helyreigazítására kitűzött határidőt 1919. október 31 ig meghosszabbították. Azokat az adókötelezetteket, kik eddig az időpontig vallomásaikat kiegészítik és helyreigazítják nem fogják büntetőjogilag üldözni.

— **Nemzetgyűlési képviselők.** A szlovenszkoói magyarság, amint azt már említettük is, egy kerületbe lesz tömörítve, amelynek körülből 12 képviselőre lesz. Ide tartoznának a kétségtelenül magyar területek, mint például a Csallóköz; továbbá azon városok is, melyek vegyes nemzetiségűek, így Pozsony és Kassa is. A terv szerint tehát magyar jelölt felállításra a többi szlovák kerületben például Rózsahegyben meg Besztercebányan nem volna lehetséges. A képviselő ajánlást — nagyobb tömegű választónak kell aláírnia. Szó van róla, hogy csak azt lehet képviselőnek jelölni, akit legalább ötszáz választó ajánl. Az ajánlás a dolog természeténél fogva nyílt. Az eredeti törvénytervezetben azon rendelkezés is benne van, hogy minden választónak hüségnyilatkozatát kell tennie a cseh-szlovák állam részére. A szlovák képviselők nagy többsége azon az állásponton van, hogy Szlovenszko-ban ezen rendelkezés kivételment s azért azt kívánják, hogy a hűségnyilatkozat letételére csak az ajánlók és a jelöltek legyenek kötelezve.

— **Betiltott ujság.** Nyitra vármegye zsupánja bizonytalan időre megtiltotta „A Hir” című nyitrai lapnak megjelenését.

— **Táncmulatság.** A zseli iparos ifjuság 1919. évi szeptember hó 14-én, Fejes József vendéglős termeiben zarkörtől táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 5 órakor. Belépő díj: Személyenként 5. korona.

— **A mozi** ma is és holnap is két előadást tart este 6 és 8 órakor. A mai műsort *Páris királya*, Uhnet hírneves regénye tölti be, a mely filmen is nagy hatást kelt. Holnap, szeptember 8-án *A szerzetes gyónása* című nagyhatású spanyol dráma fogja képezni a műsor slágerdarabját, melyet *Harry Jéli tanuló* című kitűnő humorral megírt 2 felvonásos bohózat követ. A mozi kedvelő közönség tehát szórakozásra bőven talál alkalmat, mert a műsor mindig a legújabb és legjobb filmekből van összeállítva.

Tanügy.

A lévai izr népiskolánál az 1919/20. tanévre szóló beiratisok szeptember hó 11. 12. és 14-dikén lesznek megtartva, mindenkor d. e. 8—12 és d. u. 3—5 óra között.

Az iparos- és kereskedő tanonciskolai beiratisok a városi r. kath. fiu-elemi iskola helyiségeiben f. hó 14. 15. 16. napjain délután 2—4 óra közt fogantatosítottak.

A felügyelő bizottság nevében:
az igazgatók.

Köszönet-nyilvánítás

Mindazon testületek, intézetek, jó barátok és ismerősök, kik felejtethetlen halottunk elhunytá alkalmával, részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is leghalásabb köszönetünket.

Léva, 1919. szeptember hó 6-án.

őz. Jaross Ferencné és gyermekei.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1919. évi aug. hó 30-tól — szept. hó 6-ig.

Születés.

Meszáros Gyula Ambroz Mária, fiu, Gyula József. — Jeszenszky Margit, fiu, halva szült.

Házasság.

Jenisz Gyula Majoros Ilona, rkath. — Bóna Janos Szkalca Gizella, rkath.

Halálozás.

Jaross Ferenc, 67 éves, halántékon lövés; Styefanovszky Maria 43 éves, idült veselőb.

A lévai tanítók összessége mély fájdalommal tudatja, hogy a hön szeremmel vezér, kartárs

JAROSS FERENC úr,

nyug. el. isk. igazgató-tanító, a Lévai Tanítók Háza gondnoka stb.

42 évi tanítói működés és 5 évi jól megérdemelt nyugalom után t. hó 3-án váratlanul elköltözött az élők sorából.

A közjóért, a társadalomért, a nevelésügyért kifejtett fáradhatatlan buzgalma és ügyszerelete mindenkor követendő példa gyanánt lebeg szemeink előtt. Elhunytá felett érzett veszteségünk mérhetetlen.

Szeretett kartársunk ég veled,
Örök nyugalmad legyen békés, csendes!

A lévai tanítók.

NEVELŐ. Léván jobb családhoz tót nevelőnek ajánlkozik lakásért és kosztért, gimnazista vagy elemi iskolás tanuló mellé, egy, a főgimn. V. osztályt jelesen végzett vidéki tanuló. — Cim a kiadóhivatalban.

Egy falusi háztartásban jártas,
— középkorú asszony —
házvezetőnői állást keres
csak vidékre. — Cim a kiadóban.

Kisasszonyt keres 7 és 8 éves kisleány elemi iskolai előkészítésére — Polgári iskolát végzett is jelentkezhets. — SZITARY BÉLA, Léképusztá, posta Oroszka.

— **Gyermekágy** —
fehérre lakkozott vasból eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Bérbe keres
néhány hold földet
Halász vendéglős, Léva, vásártér.

Irodahelyiségnek megfelelő
bütorozott szobát
keresek. Ajánlatok Dr MUNK névre.

Nevelőt

keresek I. és III. oszt. gymn tanuló
fiam mellé, ki őket a magánvizs-
gálatokra előkészítené.

Kérek ajánlatokat az igények
megjelölésével. Dr. Kmoskó Béla.

Allást keres.

Bármilyen üzennél ellenőri számvevői,
pénztárnoki raktárnoki, magtárnoki, allandó
mázsamesteri, gtisztí állást keres, — nagyobb
üzemű műmalom, szeszgyár czukorgyári ura-
dalmakból 20 évi kitűnő gyakorlattal bíró
szerény igényű nős ev. ref. vallású gtiszt, ki
jelenleg mint intéző működik Czim: **Vértessy**
Kálmán úr leveleivel E. J. intéző részére
Komárom. Kapitány utca 26.

Új cipő áruház.

Léván a »KALVIN« épületben
férfi-, női és gyermekcipők valamint
csizmák nagy választékban kaphatók

Schäffer Sándor

cipő raktárában, LÉVA „Kalvin udvar”.

Hirdetmény.

Zseliz község tulajdonát képező
nagyvendéglő 1919. szept. 21-én
delután 3 órakor nyilvános árverésen
6 évre bérbeadták.

Feltételek a körjegyzői irodában
bármikor megtekinthetők.

Zseliz, 1919. szeptember 2.

Előljáróság.

Lakást keresek

Léván szeptember 15-től, mely 2—3
esetleg 1 nagy szobából, konyhából
és a hozzátartozó helyiségekből áll-
jon. Csak féregmentes és egészséges
lakásra reflektálok. Szíves aján-
latokat kér **Bresztyenszky Alajos**,
földbirtokos **Peceneice**, (posta Bátovce).

Gőzeke vezetéshez

és összes gazdasági gépek (kéveköti,
aratógép stb.) javításához értő gepészt
keres **RUDNAY** Alsózseber.

Zongoratanítás.

F. évi szeptember hó 15-től

ZONGORAISKOLÁT

nyitok kezdők és haladók számára.

Jelenkezéseket elfogadok szeptember 1-től.

LÉVA, Honvéd-utca 32. szám.

— **HAJAS ANNA** —

a Reviczky Társaság volt zongoratanárnője.

TÜZIFA.

**Bükk, cser, hasáb és dorong tüzi-
fa házhoz szállítva kapható**

Tonhaiser László

Ladányi-utca 16. és Ozman-tér 6. sz.

LÉDECZI elsőrendű

(tábori kemencében) fával égetett
mész azonnali szállításra, körkemen-
cében égetett mész szeptemberi
szállításra **kedvező árban**
megrendelhető a **Lédeczi Mész- és**
— **Fatermelő Részvénytársaság** —

L A D C E. (Lédecz) Bars megye.

Bükkhasáb és fűrészelt tűzifára

megrendeléseket elfogad

— házhoz szállítva —

BRAUN ADOLF

L é v á n, Bem-utoza 10. szám.

Kitűnő

motoros cseplőgarnitúrák

felszerelve, különböző nagyság-
ban és gyártmányban, részlet-
fizetésre és olcsón kaphatók

TONHAISER JÓZSEF

elektrotechnikusnál

LÉVÁN, OZMAN-tér 6. szám.

Telefon 61.

Korcsma bérlet.

Garamsolyos község korcs-
mája, lakóhelyiségekkel és bolttal
f. évi szept. hó 9-én d. e. 9 óra-
kor, Garamsolyos községházán,
nyilvános árverésen bérbeadták
3 évre.

Kikiáltási ár 800 kor.

Egyéb feltételek a garamujfalui
körjegyzőnél megtudhatók.

Előljáróság!

Ifj. Laufer Béla

fényképész

LÉVA, Balassa-utoza 10. sz.

(a posta mellett).

SPECIALISTA: Gyermekek, csoport

és intérieur felvételekben

Nagyítások, Diapositívek, medaillon

képek stb. legizlésebb kivitelben.

Igazolványokra fényképek

1/2 nap alatt elkészülnek.

Amateuroknak felvilágosítással szolgálok.

T. & A. BAŤA

a legnagyobb **CZIPŐGYÁRAK**
ZLIN — **PARDUBITZ.**

Elárusítóhely **LÉVA.**

Raktáron vannak:

Csizma, férfi, női- és gyermek cipők. Felcipők:

— — — bőr, vászon és bársony, — — —

a legnagyobb választékban.

LEGJOBB ARUI

SZABOTT ÁRAK! — **OLCSÓ ÁRAK!**

LEGELŐNYÖSEBB

bevásárlási forrás:

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru- és vasnagykereskedése

Alapított 1881.

LÉVA.

Telefonszám: 14

Mindenemű fűszer- és csemegeárak.

Garamvölgyi teavaj, lipői túró, sajt, szardínia

és egyéb csemege különlegességek. — — —

Akácmez, málnaszörp, deligyümölcs, csokoládé,

cacao, „Glória” örölt kávé, csemege és gyógy-

borok, likőrök, pezsgők stb.

Vasaruk és konyhafelszerelési cikkek.

Aluminium, zománcz és öntöttvas konyha-

edények, modern háztartási cikkek. — — —

Gazdasági cikkek és kézi eszközök.

Mérlegek, súlyok, műszaki cikkek. — — —

Építési anyagok és vegyi termékek.

Cement, gipsz, kátrányfedélemmez, karbid stb.

— — — nagy raktára. — — —